

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
یکشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ - ۱۰ ذی القعدة ۱۴۴۵
سال بیست و ششم - شماره ۷۰۳۱ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۵۰۰۰ تومان

سر مقاله

جمعیت

با پرداخت پول زیاد نمی شود

محمدجواد آخوان
مدیرمسئول

معمولاً وقتی سخن از دلایل کاهش فرزندآوری به میان می آید، پاسخها سریع به سمت مشکلات معیشتی و اقتصادی می رود و به طور کلیشه ای تصور می شود دلیل اصلی اقتصادی است. بر همین اساس است که در پاسخ هم مشوق های اقتصادی به صورت پرتنگی تجویز می شود و اصلاً بخش قابل توجهی از قانون جوانی جمعیت هم با همین نگاه تدوین و تصویب شد. نگرش سنجی ها و پیمایش های اجتماعی البته چیزهای دیگری هم می گویند که باید دیده و شنیده شود. میل به فرزندآوری در خانوارهای کمتر بر خوردار اتفاقاً بیشتر از خانوارهای متوسط و بالاتر است و سطح اقتصادی افراد با تمایل شان به فرزندآوری نسبتی عکس دارد. حتی اگر شهودی هم به جامعه نگاه کنیم در مناطق محروم تر جامعه تعداد فرزند بیشتری در خانواده ها مشاهده می شود و در مقابل، در مناطق مرفه و برخوردار تر مصادیقی چون تجرد قطعی یا نگاهداری حیوان خانگی به جای تشکیل خانواده یا فرزندآوری بیشتر مشاهده می شود. نمی توان انکار کرد که بخشی از مردم مایلند فرزند بیشتری داشته باشند، اما ترس از فقر (واهی یا واقعی) مانع شان می شود، اما دیگر این واژه پدیده غالب یا مانع اصلی فرزندآوری نیست. اساساً با پدیده ای پیچیده و ذوابعاد مواجهیم که اتفاقاً با فرهنگ اجتماعی آن بیش از مؤلفه های اقتصادی است. در واقع شاهد موجی از تغییرات عمیق اما تدریجی در «سبک زندگی» و «باذقت اجتماعی» هستیم که یکی از مصادیق آن کاهش تمایل به تشکیل خانواده یا فرزندآوری است. وضعیت رشد منفی جمعیتی در بسیاری از کشورهای غربی (که اتفاقاً از کشورهای ثروتمند جهان محسوب می شوند) نیز به خوبی واقعیت ها را نشان می دهد.

اصل این پدیده در واقع «جهانی سازی ارزش های فرهنگی و اجتماعی» است که در سه دهه گذشته به کمک رسانه های جهانی و صنایع فرهنگی دنبال شده و فضای مجازی شتاب دهنده محیطی آن بوده است. تحمیل «ترم» های بین المللی و ترویج تدریجی و بدون سروسوادی برخی از سنت های اجتماعی نوپدید و وارداتی، کلان پروژه ای است که در طول این سال ها به صورت مستمر و پر شدت ادامه یافته است. آماج اصلی این پروژه نهاد «خانواده» بوده و تضعیف و حتی انهدام آن هدف کانونی پیش بردگانش بوده است. بر همین اساس، در عموم تولیدات رسانه ای جریان اصلی ارزش های مربوط به خانواده تضعیف شده و در مقابل، صدارش هایی چون انحرافات جنسی، خانواده های ناقص، اصالت یافتن حیوانات خانگی و... برجسته شده اند.

نیم نگاهی گذرا بر وضعیت شاخصه های مرتبط با خانواده و جمعیت در کشورهای غربی به خوبی نشان می دهد که پیامدهای این روند چه بوده و چگونه نهاد خانواده در معرض فروپاشی کامل قرار گرفته است. در واقع وضعیت کنونی غربی، آینده بی روی همه جوامعی است که الگوی غربی را سرلوحه خود قرار داده اند. کاهش تمایل به ازدواج در جوانان، افزایش چشمگیر طلاق، تشدید انحرافات اخلاقی، دوری از فرزندآوری و روی آوردن به حیوانات خانگی و... بخشی از نشانه های تأثیر این سبک زندگی در سایر جوامع از جمله جامعه ما هستند. به این دلیل است که بخشی از افراد جوان و بزرگسال به رغم تمکن مالی از تشکیل خانواده بهریز می کنند یا تأهل بدون فرزند را ترجیح می دهند.

ریشه تمام این نگرش ها را باید در تعریفی دید که در تمدن غرب از مفهوم «زندگی» ارائه می شود: تعریفی کاملاً «آلتنازگرایانه و مادی». چنین انسانی موجودی تک ساحتی و کاملاً لذت محور است. هیچ هدفی بالاتر از کسب لذت حداکثری برایش متصور نیست و همه عالم و حتی همنوعانش را در خدمت کسب لذت خود می داند. این برداشت البته ریشه در نگرش اومانستی (Humanism) دارد که انسان را محور همه چیز می داند و این انسان است که بنیاد عالم بر طبق منافع او بنا می شود. برای انسان لذت طلب، کسب لذت در این لحظه و امروز اولویت اصلی است و از هر چه مزاحم لذت اینک اوست اجتناب می ورزد. تعهد و مسئولیت بار متکلفانه ای است که آن را خوش نمی دارد، پس ازدواج نمی کند و فرزنددار نمی شود تا مسئولیت تأهل یا نگاهداری حیوان خانگی روی می آورد که هر لحظه بتواند از مسئولیت آن بگریزد و بدون عواقبی به آن پایان دهد. هر چند جامعه ما بسیار از این مختصات جامعه غربی مدرن دور است، اما نمی توان انکار کرد که فرهنگ و سبک زندگی غربی بر جامعه ما نیز تأثیراتی داشته و در طبقاتی که هر چه بیشتر متأثر از فرهنگ غرب هستند، این سنخ گرایش ها بیشتر مشهود است.

از این رو باید گفت در واقع مسئله اصلی در چالش جمعیتی کشور، فرهنگی و اجتماعی است و منحصر دانستن آن به مسائل اقتصادی، کمکی به حل مسئله نمی کند. باید طرخی نو در انداخت و بر اصلاح سبک زندگی و فرهنگ عمومی تمرکز کرد.

خالد مشعل: در لحظه تاریخی شکست اسرائیل هستیم

مداخله خارجی و نظامی پاسخ خاله مشعل در سخنرانی خود در نشست «طوفان الاحرار» در استانبول ترکیه گفت: «ما در لحظه ای تاریخی و فرصتی برای شکست دادن اسرائیل و برچیدن پروژه صهیونیستی قرار داریم. دشمن ما در حال سرفت است و پس از گذشت بیش از هشت ماه از نبرد، اعتماد خود را از دست می دهد.» | صفحه ۱۵

فریروز و دیشب نگاهها به سوی مشهد و حرم امام رضا بود. جایی که سیلی بی امان آمد اما با تجربه قبلی مانع تلفات جدی شد | تصویر سازی: مجتبی سمدی

کرمان شبیه کربلا شده است

گفت و گوی «جوان» با خانواده شهدای حادثه ترور یستی گلزار شهدای کرمان شهیدان رضا مداح و شهید مهدی علوی از شهدای فراجا

مهتری خیل فرهنگ | خبرنگار گروه ایثار و مقاومت

عزیز از دست دادند، دلشان سوخت، داغ به دل هایشان نشست، اما با اهل خانه شان که همکلام می شویم، همه از عشق به حاج قاسم می گویند، از روزهای بعد از شهادت سردار... از گلزار شهدایی می گویند که در ۱۳ دی ماه، رنگ و عطر کربلا داشت. خواهر شهید رضا مداح هیچ گاه آن جمله برادر را از یاد نخواهد برد: «خواهر! بیا کرمان، اینجا شبیه کربلا شده است.» یا آن جمله شهید مهدی

«معلم آینده ساز» معیشت کامل و ذهن فارغ می خواهد

بهساز بختی | خبرنگار گروه اجتماعی

ابراهیم سحر خیز، معاون اسبق وزارت آموزش و پرورش در گفت و گو با «جوان» وقتی معلم گرفتار و درگیر مشکلات مالی شود، انگیزه و علاقه ای برای کار کیفی ندارد. بدتر اینکه طی این سال هاشان و کرامت اوزیر سؤال رفته است. از سوی دیگر تراکم بالای کلاس ها برخی از معلمان را عاصی کرده است، مثلاً در اطراف تهران یکی از مدیران مدرسه گزارش داده که نسبت معلم به دانش آموزان یک به ۷ نفر است که در نتیجه همه اینها آموزش لطمه می بیند، حتی معلمی که بعد از پایان خدمت،

مردودی در تصادفات با نمره ۲۰ هزار!

۲۰ هزار و ۴۵ نفر در سوانح رانندگی سال گذشته جان باختند

حسین فیضی | ادیب گروه حوادث

سوانح رانندگی از عمده ترین آسیب هایی است که خسارت های جانی و مالی بسیاری به کشور تحمیل می کند. مرگ روزانه ۵۰ نفر در تصادف های کشور با احتساب اینکه به گفته پلیس وقوع هر سانحه مرگبار خسارت ۸/۳ میلیارد

رئیس جمهور: سقط جنین قاتل و مباشر قتل دارد

زهرا جعفری | خبرنگار گروه اجتماعی

رئیس جمهور در مراسم اعطای دومین جایزه ملی جوانی جمعیت، آمارهای متفاوتی که از سقط جنین اعلام می کنند، آمار دقیقی نیست، اما آنچه قطعی است، این آمار نگران کننده است. تمام دست اندرکاران باید همت کنند نخستین گام همت، اقتناع است. مردان و زنان جوان ما بدانند که این مسئله به لحاظ شرعی، قتل نفس است و همه آثار قتل نفس را اعم از حقوقی و وضعی هم برای کسی که مرتکب می شود و هم برای مباشر دارد

موشک نقطه زن محصول امید و دانش جوان ایرانی است

سردار فریسی در مراسم اختتامیه «جام رسانه امید»: در عملیات وعده صادق پهبادهای موشک های ما از ۱۲ حلقه حفاظت شده عبور کردند

بازگشت ناو شهید مهدوی سپاه از مأموریت اقیانوسی

ولوله سکه ها در غلغله ورزشگاه ها!

دنیا خیدری | خبرنگار گروه ورزشی

ویژه جوان
طلاق زن خواننده ضد انقلاب با دستور مستقیم منافقین!
صفحه ۲

یادداشت های امروز
خیزش دانشگاهی غرب ویژگی ها و پیامدها حسین عبداللہی فر
دین ورزی خردمندانه در سخنان امام رضا (ع) لیل اسدی
شعار مبارزه با فساد در فوتبال و داعی که تازه شد / شیوا نوروزی

www.javanonline.ir

انتشار ویژه نامه «فرزند ایران» به مناسبت روز ملی جمعیت

همزمان با روز ملی جمعیت و با هدف تبیین اهمیت فرزندآوری و نقش آن در برنامه ریزی های جمعیتی و مقابله با چالش های این حوزه، سومین شماره از ویژه نامه «باهم» با عنوان «فرزند ایران» منتشر شد. ۱۰ سال پیش و در تاریخ ۳۰ اردیبهشت ۱۳۹۳ با توجه به اهمیت مقوله جمعیت در اقتدار ملی و پیشرفت همه جانبه کشور، سیاست های کلی جمعیت از سوی مقام معظم رهبری ابلاغ شد. پیرو این ابلاغ و تأکیدات مکرر معظم له بر موضوع حفظ جوانی جمعیت برای جلوگیری از تبعات منفی و چالش های آینده جامعه، به پیشنهاد سازمان ثبت احوال کشور روز ۳۰ اردیبهشت به عنوان روز ملی جمعیت در تقویم رسمی کشور نامگذاری شد. اما با وجود گذشت یک دهه از ابلاغ سیاست های کلی جمعیت، چالش فرزندآوری و جمعیت همچنان پابرجاست و به جرئت می توان گفت بخش مهم و اعظمی از این چالش ناشی از فقدان پیوست های فرهنگی است. بی تردید وظیفه و سهم رسانه ها در این زمینه تولید محتوای روشنگرانه به ویژه در حوزه تغییر نگرش و اصلاح سبک زندگی است تا مخاطبان را به زبانی استدلالی با فواید فرزندآوری و همچنین آسیب های کم رنگ شدن این مهم آشنا کنند. روزنامه جوان بر حسب رسالت رسانه ای خود طی ۱۰ سال گذشته در قالب انتشار صدها یادداشت، مقاله و گفت و گو تلاش کرده است در حد بضاعت، نقش خود را در این عرصه ایفا کند، و اکنون نیز با تقدیم ویژه نامه «فرزند ایران» به مخاطبان خود، ضمن گرامی داشت «روز ملی جمعیت»، همان مسیر تبیینی و روشنگرانه را به صورت جدی تر ادامه می دهد. مجموعه «فرزند ایران» در قالب ۲۰ یادداشت و تحلیل، گزارش و مقاله، گفت و گو و پرونده های ویژه، در ۲۰۰ صفحه منتشر شده و به زودی آماده عرضه به علاقه مندان خواهد شد.

علاقه مندان برای تهیه ویژه نامه «فرزند ایران» می توانند با روابط عمومی روزنامه جوان با شماره تلفن ۸۸۵۲۳۰۶۰ تماس بگیرند.